

Βρυξέλλες, 2 Ιουλίου 2019
(OR. en)

10622/19

**Διοργανικός φάκελος:
2018/0216(COD)**

**AGRI 347
AGRILEG 112
AGRIFIN 41
AGRISTR 45
AGRIORG 40
CODEC 1262
CADREFIN 287**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Ειδική Επιτροπή Γεωργίας / Συμβούλιο

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1

Θέμα: Κανονισμός για τα στρατηγικά σχέδια στο πλαίσιο της ΚΓΠ
- Προετοιμασία της συζήτησης του Συμβουλίου σχετικά με πτυχές που αφορούν το περιβάλλον και το κλίμα για την ΚΓΠ μετά το 2020

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας για το Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας της 15ης Ιουλίου 2019, επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες στο Παράρτημα έγγραφο συζήτησης της Προεδρίας σχετικά με το ανωτέρω θέμα το οποίο περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις που θα κατευθύνουν τη συζήτηση των υπουργών.

Έγγραφο συζήτησης της Προεδρίας σχετικά με πτυχές που αφορούν το περιβάλλον και το κλίμα για την ΚΓΠ μετά το 2020

Ο κόσμος αντιμετωπίζει σημαντικές περιβαλλοντικές προκλήσεις, όπως ειδικότερα η κλιματική αλλαγή, η απώλεια της βιοποικιλότητας και η υποβάθμιση των φυσικών πόρων, όπως ο αέρας, το νερό και το έδαφος.

Ως ένας τομέας που καλύπτει περίπου το 40 % του εδάφους της ΕΕ, η **γεωργία** διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Ο ρόλος αυτός ενισχύεται επίσης από τη στενή αλληλεξάρτηση του τομέα με το περιβάλλον και το κλίμα. Η επιρροή της γεωργίας στο περιβάλλον και στο κλίμα είναι πολύπλευρη: ενώ, για παράδειγμα, ευθύνεται για το 10 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ, η γεωργία αποτελεί σημαντικό φυσικό απόθεμα άνθρακα. Από την άλλη πλευρά, η γεωργία και οι φυσικοί πόροι από τους οποίους εξαρτάται, επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από τα ακραία καιρικά φαινόμενα που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή. Για παράδειγμα, οι συνέπειες των σοβαρών ξηρασιών έπληξαν σοβαρά τους γεωργούς κατά τις πρόσφατες περιόδους, όχι μόνο σε χώρες που παραδοσιακά εκτίθενται σε αυτό το είδος ακραίων καιρικών συνθηκών. Τέτοια ακραία καιρικά φαινόμενα προβλέπεται να αυξηθούν τόσο σε συχνότητα όσο και σε ένταση. Η διατήρηση του περιβάλλοντος και του κλίματος συμβάλλει, συνεπώς, στη διαφύλαξη των συνθηκών παραγωγής και των εισοδημάτων των γεωργών.

Την 1η Ιουνίου 2018, η **Επιτροπή πρότεινε μεταρρύθμιση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ)** για την περίοδο μετά το 2020. Η Επιτροπή έχει καταστήσει επανειλημμένα σαφές ότι η ενίσχυση της περιβαλλοντικής και κλιματικής φιλοδοξίας είναι μία από τις βασικές προτεραιότητες της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ. Για τον σκοπό αυτό, τα ισχύοντα μέτρα οικολογικού προσανατολισμού και το καθεστώς πολλαπλής συμμόρφωσης θα συγχωνευθούν σε μια **«ενισχυμένη» αιρεσιμότητα**, η οποία θα αντιπροσωπεύει μια υψηλότερη και ευρύτερη «βασική» προϋπόθεση που πρέπει να τηρείται για τη λήψη των πληρωμών στο πλαίσιο της ΚΓΠ. Αυτό θα συμπληρώνεται από οικολογικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του πυλώνα I και των γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών παρεμβάσεων, καθώς και από άλλα είδη παρεμβάσεων στο πλαίσιο του πυλώνα II. Περαιτέρω μηχανισμοί που συμβάλλουν σε μια πιο φιλόδοξη περιβαλλοντική και κλιματική φιλοδοξία θα περιλαμβάνουν ελάχιστη δαπάνη 20 % των επιχειρησιακών προγραμμάτων για τα οπωροκηπευτικά, οριοθέτηση του 30 % των δαπανών του ΕΓΤΑΑ για περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους και απαίτηση για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ να επιδείξουν μεγαλύτερη συνολική φιλοδοξία όσον αφορά το περιβάλλον και το κλίμα σε σύγκριση με την τρέχουσα περίοδο. Επιπλέον, το 40 % του μελλοντικού προϋπολογισμού της ΚΓΠ αναμένεται να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα.

Με βάση την εξέταση των προτάσεων της Επιτροπής στο πλαίσιο της ομάδας «Οριζόντια Γεωργικά Θέματα» (μεταρρύθμιση της ΚΓΠ) και της Ειδικής Επιτροπής Γεωργίας, το Συμβούλιο «Γεωργία και Αλιεία», στις 15 Απριλίου 2019, αντάλλαξε απόψεις για την προτεινόμενη νέα «πράσινη αρχιτεκτονική». Με την ευκαιρία αυτή, πολλές αντιπροσωπίες αναγνώρισαν τον καίριο ρόλο που διαδραματίζουν η ΚΓΠ και οι γεωργοί όσον αφορά το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή.

Πολλές αντιπροσωπίες υποστήριξαν επίσης την ενίσχυση της περιβαλλοντικής και κλιματικής φιλοδοξίας της ΚΓΠ, υπό την προϋπόθεση ότι ο προϋπολογισμός της ΚΓΠ θα είναι ανάλογος, ότι θα υπάρχουν ίσοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών και επαρκές περιθώριο ελιγμών ώστε να προσαρμοστούν οι κανόνες στις ιδιαιτερότητές τους και να παραμείνουν όσο το δυνατόν απλούστεροι.

Όσον αφορά την «ενισχυμένη αιρεσιμότητα», οι αντιπροσωπίες τόνισαν τη σημασία των ευέλικτων και απλών κανόνων που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να προσαρμόζουν τις απαιτήσεις στις τοπικές ανάγκες. Εκφράστηκαν αποκλίνουσες απόψεις σχετικά με το κατά πόσον οι μικροκαλλιεργητές θα πρέπει να εξαιρεθούν από την αιρεσιμότητα ή όχι. Περισσότερες συναινετικές θέσεις προέκυψαν από την ανάγκη να προβλεφθεί αναλογικό σύστημα ελέγχων και επιβολής κυρώσεων. Οι αντιπροσωπίες διχάζονται ως προς το εάν τα οικολογικά προγράμματα θα πρέπει να είναι υποχρεωτικά ή προαιρετικά για τα κράτη μέλη και για το κατά πόσον θα πρέπει να διατίθενται ελάχιστα ποσά για αυτά. Ανεξάρτητα από τον ειδικό σχεδιασμό των οικολογικών προγραμμάτων, η ανάγκη αποφυγής μη δαπανηθέντων ποσών σε περίπτωση χαμηλότερης απορρόφησης εξακολουθεί να αποτελεί πηγή ανησυχίας για πολλές αντιπροσωπίες. Το προτεινόμενο ποσοστό οριοθέτησης 30 % για το ΕΓΤΑΑ για τα μέτρα για το κλίμα και το περιβάλλον έλαβε ευρεία στήριξη.

Ανάλογες εκτιμήσεις προέκυψαν στο Συμβούλιο «Γεωργία και Αλιεία» της 14ης Μαΐου 2019, όταν συζητήθηκαν οι γεωργικές πτυχές της ανακοίνωσης για τον «καθαρό πλανήτη για όλους». Οι υπουργοί υποστήριξαν την υψηλότερη φιλοδοξία της μελλοντικής ΚΓΠ όσον αφορά την πιθανή συμβολή της στους στόχους για το κλίμα μέσω της προτεινόμενης «ενισχυμένης» αιρεσιμότητας. Κατά την άποψή τους, η «πράσινη αρχιτεκτονική» της μελλοντικής ΚΓΠ θα πρέπει να ενθαρρύνει τους γεωργούς να υιοθετούν πρακτικές που είναι επωφελείς για το περιβάλλον.

Το **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο** επιβεβαίωσε επανειλημμένα την υψηλή προτεραιότητα που αποδίδει στην προώθηση της περιβαλλοντικής φροντίδας και στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Κατά τη σύνοδό τους της 20ής και 21ης Ιουνίου, οι ηγέτες της ΕΕ συμφώνησαν να ενισχυθεί η παγκόσμια δράση για το κλίμα ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της Συμφωνίας των Παρισίων, μεταξύ άλλων με τη συνέχιση των προσπαθειών να περιοριστεί η αύξηση της θερμοκρασίας στον 1,5°C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα. Κάλεσαν επίσης το Συμβούλιο και την Επιτροπή να προωθήσουν τις εργασίες σχετικά με τους όρους, τα κίνητρα και το ευνοϊκό πλαίσιο που πρέπει να δημιουργηθούν ώστε να διασφαλιστεί η μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη ΕΕ, σε ευθυγράμμιση προς τη συμφωνία των Παρισίων. Στο **στρατηγικό θεματολόγιο της ΕΕ για την περίοδο 2019-2024**, που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 20 Ιουνίου 2019, η προώθηση της βιώσιμης γεωργίας ορίστηκε ως μία από τις προτεραιότητες που καθοδηγούν τις εργασίες της ΕΕ κατά την επόμενη πενταετία.

Με βάση τα ανωτέρω, οι υπουργοί θα κληθούν να απαντήσουν στις ακόλουθες **ερωτήσεις** στο Συμβούλιο «Γεωργία και Αλιεία» στις 15 Ιουλίου:

Λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με τα οποία καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να προωθήσουν τις εργασίες σχετικά με τους όρους, τα κίνητρα και το ευνοϊκό πλαίσιο που πρέπει να δημιουργηθούν ώστε να διασφαλιστεί η μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη ΕΕ και την ανάγκη να πληρωθεί η δέσμευση αυτή και στο πλαίσιο της ΚΓΠ:

- ποια στοιχεία των προτάσεων της Επιτροπής για την ΚΓΠ μετά το 2020 θεωρείτε ουσιαστικής σημασίας για την επίτευξη των υψηλότερων περιβαλλοντικών και κλιματικών φιλοδοξιών;

- λαμβάνοντας υπόψη τις συντακτικές προτάσεις της αυστριακής και της ρουμανικής προεδρίας, κρίνετε αναγκαίες τυχόν βελτιώσεις για την επίτευξη του υψηλότερου επιπέδου περιβαλλοντικής και κλιματικής φιλοδοξίας, με γνώμονα την απλούστευση, τη σκοπιμότητα για τους γεωργούς και τις διαφορές των τοπικών συνθηκών;